

Da det ikke anses rigtigt for Tiden at fremme det foreliggende Lovforslag, gaar Landstinget over til den næste Sag paa Dagsordenen.

Rasmussen: Som ærede Medlemmer ville have lagt Mærke til, er jo hele Udvalget ikke enigt om at anbefale den, jeg havde nær sagt, tilintetgørende Formalisme, hvormed Flertallet har behandlet det foreliggende Lovforslag. Udvalgets Mindretal finder, at man ikke kan nægte, at Købstæderne, hvad kommunale Raad angaar, staa betydelig tilbage for andre Kommuner her i Landet. Det fremgik saa temmelig af, at Købstæderne staa tilbage med Hensyn til Retten til selv at styre deres Anliggender saavel for Landet som for Kjøbenhavn, ligesom de ogsaa staa tilbage for de kommunale Raad hos vore Naboer. Det ærede Flertal gaar ud fra, at Grundloven er sket Fyldest ved den kommunale Ordning, som allerede findes, men naar man vil se nærmere paa Sagen, synes jeg dog ikke rigtig, det er Tilfældet for Købstædernes Vedkommende. Det viser sig ogsaa, som jeg berørte for 3 Aar siden, da Sagen forrige Gang var fremme, at ikke en Gang Regeringen har ment, at Loven af 1868 var en endelig Ordning for Købstædernes Vedkommende, idet den f. Eks. gennem det Cirkulære af 12te Juni samme Aar, som fulgte Kommunalloven til Vejledning om, hvorledes den skulde bruges, jo forudsætter, at der vil ske en anden Ordning, ikke alene som Flertallet henviser til med Hensyn til Rets- og Administrationsforholdene, men ogsaa derved, at Amtmanden blev sat ind som nærmeste tilsynshavende mellem Byraadet og Indenrigsministeriet med udtrykkelig Betegnelse som „Statens Organ“ for Udøvelsen af Statens Tilsyn. Jeg gaar ud fra, at den nu eksisterende Ordning ikke tilfredstiller Grundlovens Bestemmelse om, at Kommunerne selvstændig skulde styre deres Anliggender, og naar der tales om Statens Tilsyn, er det vist ogsaa en lidt forkert Opfattelse af dette Ord, at man vil have det til at betyde det samme som Ledelse. Jeg saa i en Avis — det var en Højreavis — i Januar Maaned, at man i en By havde faaet Borgmesteren til Formand i 7 Udvalg. Det er maaske nok lidt meget, og det kan gerne være, at Loven af 1868, som den er, kunde være anderledes. Den henviser nemlig kun til et Udvalg, men i det nævnte Cirkulære, hvori der er et Skema om, hvordan de skulde ordne deres Sager, lægge deres Overslag for Udgifter og Indtægter, nedsætte Udvalg osv., der staaar

Borgmesteren nævnt som Formand for tre Udvalg, altsaa som det ogsaa blev nævnt i Loven, Regnskabsudvalget, Fattigvæsenstudvalget og Havneudvalget. Men altsaa, naar Borgmesteren i Byerne sidder for det første som Formand for Byraadet, som Leder af Forhandlingerne der og dernæst som Formand for syv Udvalg, som det er Tilfældet i en enkelt Kommune, saa har han en betydelig Indflydelse paa, hvorledes Sagerne skulde lægges til Rette, og saa tør man vel nok sige, at det er ikke paa den Maade, at Grundloven har tænkt sig, at Tilsynet skal være fra Statens Side, og at det jo nok kunde være paa Tiden, at der blev tænkt paa, at ogsaa Byerne fik Retten til at vælge Formanden, den Mand, som skal være Leder af Byraadets Forhandlinger om Byens Sager; thi at stole paa, at Administrationsforholdene og Retsforholdene skulde blive ordnede i en nær Fremtid, kan man vel ikke saadan ubetinget. Ganske vist er Kommissionen færdig, men det har den jo været i nogen Tid, og at man med den Langsomhed, hvormed der arbejdes, hurtigt skulde komme til et Resultat, kan man jo ikke vente, lige saa lidt som at Byerne snart skulde faa en bedre Ret til at vælge deres Formand, end de have nu. Det er der vel ingen Udsigt til. For tre Aar siden, da vi havde Sagen til Behandling, mente man i Udvalget, at Købstæderne skulde have Lov til at udtale sig om det. Det have de jo gjort siden og det paa en saadan Maade, at det vinder om, at der gennem Byerne gaar en ikke saa lidt mere fri Luftning, end det hidtil har været Tilfældet. Uagtet der er foregaaet Valg paa samme Grundlag som tidligere, synes der at være kommet ligesom en friere Luftning til Stede i Købstæderne i Retning af Ønsker om at faa en Forandring i den Lovgivning, paa hvilken Byraadsforhandlingerne nu hvile. At der er saadanne Mangler ved Loven, at vi slet ikke skulde røre ved den, kan jeg ikke erkende. Desuden kommer der næsten ikke et eneste Lovforslag herop, selv om Regeringen er bleven enig med det andet Ting om dem, uden at vi finde, der er betydelige Mangler ved dem, og derfor stille Ændringsforslag osv. osv., og det kunne vi vel ogsaa gøre med Hensyn til dette Forslag.

Jeg skal, da Sagen altsaa foreslaas standset foreløbig for denne Samling, ikke udtale mig videre, men kun gøre opmærksom paa, at der er en lille Smule Lysning i Flertallets Indstilling mod, hvad der var Tilfældet med Indstillingen for 3 Aar siden. Det synes nemlig, at det nuværende Flertal